

TREBALL DOMESTIC I VIDA QUOTIDIANA

Prof. Pilar Carrasquer
Curs: 2001-2002
6 crèdits (2on. Semestre)

Objectius

L'assignatura pertany a l'itinerari de "Treball i Organitzacions" de la llicenciatura de Sociologia. El seu enfocament parteix de la perspectiva dels estudis sobre el treball. Concretament de l'estudi d'aquelles parcel·les que el concepte de treball, construït sota la industrialització, oblida o no considera prou rellevant.

L'objectiu bàsic de la matèria és posar de manifest la necessitat de completar i complementar l'anàlisi del treball:

. en primer lloc, tenint present totes aquelles parcel·les i tots aquells col·lectius que protagonitzen i/o menystenen aquest tipus de treball.

. en segon lloc, considerant tots els aspectes que expliquen la incidència del treball en la vida quotidiana.

Avaluació

L'assignatura serà avaluada, de manera continuada, a través d'un treball i proves escrites. Es defugirà l'examen final convencional.

L'assignatura requerirà la participació activa de l'alumnat, a través de diverses lectures, debats i presentacions a classe.

Temari

1. Primers aclariments conceptuals.- El concepte de treball.- El treball com a centre del projecte de vida.- El treball i la vida quotidiana.- Les presències i les absències en el treball.
2. L'activitat laboral femenina en el capitalisme.- Els factors reproductors.- L'origen d'aquests factors.
3. El debat sobre el treball domèstic.- La divisió sexual del treball a la família.- La reproducció de la força de treball.
4. Els factors reproductors i la seva incidència en el mercat de treball.- Les desigualtats de gènere en el mercat de treball.- La segregació ocupacional femenina.- Les discriminacions laborals femenines.
5. La reconceptualització del treball.- El treball domèstic.- El treball domèstic i familiar.- La prevalença del treball com a ocupació.- Les desigualtats de gènere i els treballs.
6. La perspectiva teòrica de la producció/reproducció.- El treball de la producció i el treball de la reproducció.- La doble presència.- Inconvenients i avantatges de la doble presència.
- 7.- El treball de la reproducció.- Dimensions i possibilitats de mesura.- La quantificació econòmica.- La mesura a través de l'ús del temps.- Diacronia i sincronia.
- 8.- L'estructura sexuada de la vida quotidiana.- La invisibilitat de les desigualtats de gènere.- El temps de la vida i el canvi dels temps.- El futur del treball.- Conciliació de la vida laboral i familiar i acumulació de la càrrega total de treball.
- 9.- Producció/Reproducció i Vida quotidiana.- Les materialitats i les representacions simbòliques masculines i femenines: la visualització de les velles i noves diferències i desigualtats.- El futur de les necessitats socials i la revisió de les relacions socials de gènere.

Bibliografía

- AMOREVOLE, R.-COLOMBO, G.-GRISENDI, A. (1996), *Le banque del tempo*, Milano, Franco Angeli.
- BALBO, L. (1979) *La doppia presenza* a "Inchiesta", n°32, Milán.
- BALBO, L. (comp.) (1987) *Time to care*, Milano, Franco Angeli.
- BALBO, L.- M.P. MAY- G.A. MICHELI (1990) *Vincoli e strategie nella vita quotidiana*, Milán, Franco Angeli.
- BENERIA, L. (1981) *Reproducción, producción y división sexual del trabajo* a "Mientrastanto", n°6.
- BIANCHI, M., (1994) *Más allá del "doble trabajo"*, a Borderías-Carrasco-Alemany (1994).
- BIMBI, F. (1995) *Metafore di genere tra lavoro non pagato e lavoro pagato. Il tempo nei rapporti sociali di sesso* a "Polis" n° 3.
- BORDERÍAS, C., CARRASCO, C., ALEMANY, C. (1994) *Las mujeres y el trabajo. Rupturas conceptuales*, Madrid-Barcelona, Icaria-FUHEM.
- CARRASCO, C. (1991) *El trabajo doméstico y la reproducción social*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- CHABAUD-RYCHTER, D., FOUGEYROLLAS-SCHWEBEL, D., SONTONNAX, F. (1985) *Espace et temps du travail domestique*, París, Librairie des méridiens.
- CROMPTON, R.-HARRIS, F. ((1996), *El trabajo de las mujeres, actitudes de género y familia en el Reino Unido, Noruega y la República Checa* a M. Solsona (ed.), *Desigualdades de género en los nuevos y viejos hogares*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- DAUNE-RICHARD, A.M. (1986) *De la construction d'un objet "travail des femmes" a une reconceptualisation du travail*, comunicació presentada al col·loqui "Work and Politics: the feminization of the labor force", Harvard University.
- DURAN, Mª A. (1987) *La jornada interminable*, Barcelona, Icaria.
- DURAN, Mª A. (dir) (1988) *De puertas adentro*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- DURAN, Mª A., (1991) *La conceptualización del trabajo en la sociedad contemporánea* a Economía y Sociología del Trabajo, n° 13-14, Madrid.
- DURAN, Mª A., *La base del iceberg. La contribución del trabajo no remunerado al mantenimiento de la sociedad española*. Ponencia del CSIC, 1998.
- GARDINER, J., HARRISSON, J., SECCOMBE, W. (1975) *El ama de casa bajo el capitalismo*, Barcelona, Anagrama.
- INSTITUTO DE LA MUJER (1996) *Tiempo social contra reloj. Las mujeres y la transformación en los usos del tiempo*, Madrid, Instituto de la Mujer.

- IZQUIERDO, M.J. (1988) *La desigualdad de las mujeres en el uso del tiempo*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- IZQUIERDO, M.J. (1993) *La interdependència de les activitats domèstiques i el treball remunerat*, Barcelona, Publicacions Parlament de Catalunya.
- MARTINEZ, V. (1992) *Mujer, trabajo, maternidad*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- RAMOS, R. (1990) *Cronos dividido*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- SARACENO, Ch. (1986) *Uomini e donne nella vita quotidiana. Ovvero, per una analisi delle strutture di sesso della vita quotidiana a Bimbi - Capecchi, Strutture e strategie della vita quotidiana*, Milan, Franco Angeli.
- SULLEROT, E. (1970) *Historia y sociología del trabajo femenino*, Barcelona, Península.
- TORNS, T. (1992) *Els treballs de les dones* a Actes del II Congrés Català de la Dona, Barcelona, Institut Català de la Dona.
- TORNS, T. (1994) *El treball de la reproducció* a Actes de la II Universitat d'Estiu de la Dona, Barcelona, Institut Català de la Dona.
- TORNS, T., CARRASQUER, P. (1987) *Entorn dels conceptes de dona i treball*, a VVAA, *Visió de Catalunya*, Barcelona, Diputació de Barcelona.
- TORNS, T. - MIGUELEZ, F. (2000), *Temps i ciutat*, Barcelona, Consell Econòmic i Social de Barcelona.
- VARIS/ES AUTORS/ES (1976), *Trabajo doméstico y lucha feminista* a "Zona Abierta", n°8, Madrid.
- VARIS/ES AUTORS/ES (1998), *Treball i vida quotidiana* a "Papers", n° 55.

Curs 2001/02

20 semestres

Departament de Ciències